

PRIJEDLOG ODLUKE

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

ODLUKU

**o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora između Republike
Hrvatske i Ukrajine o socijalnoj sigurnosti**

I.

Na temelju članka 139. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Ukrajine o socijalnoj sigurnosti (u daljnjem tekstu: Ugovor).

II.

U odnosima između Republike Hrvatske i Ukrajine do sada nije uspostavljen niti jedan vid suradnje u području socijalne sigurnosti. Temeljem nepostojeće suradnje hrvatski radnici koji rade na državnom području Ukrajine, niti ukrajinski radnici koji rade na državnom području Republike Hrvatske ne mogu ostvariti niti jedno od prava iz sustava socijalne sigurnosti.

III.

Sklapanje Ugovora kojim će se urediti međusobni odnosi u području socijalne sigurnosti, uključujući prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja hrvatskih radnika koji prebivaju i rade u Ukrajini, kao i ukrajinskih radnika zaposlenih u Republici Hrvatskoj, ukazuje se potrebnim radi utvrđivanja stabilnosti i zaštite socijalnih prava za osigurane osobe obiju strana.

IV.

Prihvaća se Nacrt ugovora kao osnova za vođenje pregovora.

Nacrt ugovora iz stavka 1. ove točke sastavni je dio ove Odluke.

V.

Određuje se izaslanstvo za vođenje pregovora u sljedećem sastavu:

- pomoćnik ministra rada i mirovinskoga sustava nadležan za mirovinsko osiguranje, voditelj izaslanstva,
- predstavnik Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, član
- predstavnik Ministarstva zdravstva, član
- predstavnik Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, član
- predstavnik Ministarstva vanjskih i europskih poslova, član
- predstavnik Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, član
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, član
- predstavnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, član.

Troškovi za rad izaslanstva obuhvaćaju troškove vođenja pregovora, a osigurani su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu u okviru redovnih sredstava tijela čiji predstavnici sudjeluju u izaslanstvu za pregovore.

VI.

Ovlašćuje se ministar rada i mirovinskoga sustava da, u ime Republike Hrvatske, potpiše Ugovor.

VII.

Sredstva za izvršavanje Ugovora osiguravaju se tekućim doprinosima za obvezna osiguranja osiguranika i poslodavaca. Svojstva tih davanja su takva da ne stvaraju nove izdatke u odnosu na prava već utvrđena zakonodavstvom o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju te neće zahtijevati osiguranje dodatnih financijskih sredstava iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

VIII.

Ugovor ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju prema odredbi članka 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

Obrazloženje

Uz točku I. Odredbom točke I. uređuje se ustavna osnova za pokretanje postupka za sklapanje Ugovora između Republike Hrvatske i Ukrajine o socijalnoj sigurnosti.

Uz točku II. Odredbom se konstatira kako u međudržavnim odnosima između Republike Hrvatske i Ukrajine do sada nije uspostavljena suradnja na području socijalne sigurnosti, zbog čega niti hrvatski radnici koji rade na državnom području Ukrajine, niti ukrajinski radnici koji rade na državnom području Republike Hrvatske ne mogu ostvariti niti jedno od prava iz sustava socijalne sigurnosti.

Uz točku III. Dana 19. ožujka 2018. godine u Kijevu je potpisan Memorandum o suglasnosti između Ministarstva rada i mirovinskoga sustava Republike Hrvatske i Ministarstva socijalne politike Ukrajine o suradnji na području rada i socijalne politike. Navedenim Memorandumom postignut je sporazum između Republike Hrvatske i Ukrajine kojim će ugovorne stranke uspostaviti obostranu suradnju u području rada i socijalne politike. Ujedno je proveden postupak ispitivanja interesa za sklapanje ugovora o socijalnoj sigurnosti u kojem je utvrđeno kako, prema procjenama Veleposlanstva Republike Hrvatske u Kijevu, u Ukrajini trenutačno boravi oko 250 hrvatskih državljana te kako je u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2008. do 2018. godine privremeni boravak u svrhu rada imalo 1137 državljana Ukrajine. Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, na dan 10. travnja 2018. godine odobrena je 136 dozvola za boravak i rad državljanima Ukrajine, no određene kategorije stranaca u Republici Hrvatskoj temeljem članka 73. stavka 3. Zakona o strancima mogu raditi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, a također državljani Ukrajine koji su regulirali privremeni boravak u Republici Hrvatskoj kao članovi obitelji državljana Europskog gospodarskog prostora mogu raditi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada. Republika Hrvatska, slijedom navedenoga, te u svrhu uspostavljanja suradnje na području socijalne sigurnosti između Republike Hrvatske i Ukrajine želi pokrenuti postupak sklapanja ugovora o socijalnoj sigurnosti.

Uz točku IV. Odredbom točke IV. prihvaća se Nacrt ugovora kao osnova za vođenje pregovora te se utvrđuje da je Nacrt ugovora sastavni dio Odluke.

Uz točku V. Ovom se odredbom utvrđuje sastav izaslanstva za pregovore te način podmirivanja troškova za rad izaslanstva.

Uz točku VI. Odredbom točke VI. utvrđuje se ovlaštenje za potpisivanje Ugovora.

Uz točku VII. Odredbom točke VII. utvrđuje se da izvršavanje Ugovora ne zahtijeva osiguravanje dodatnih financijskih sredstava iz Državnog proračuna, s obzirom da se sredstva za izvršavanje Ugovora osiguravaju tekućim doprinosima za obvezna osiguranja osiguranika i poslodavaca. Vrste prava koja se stječu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnoj sigurnosti već su predviđena hrvatskim zakonima s područja mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i doplatka za djecu te se na temelju ovog Ugovora ne stječu nova prava koja bi uzrokovala nove financijske obveze za Republiku Hrvatsku.

Uz točku VIII. Ovom se odredbom utvrđuje da Ugovor ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju po članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

NACRT

**UGOVOR
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE I
UKRAJINE
O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI**

Republika Hrvatska i Ukrajina (u daljnjem tekstu: ugovorne stranke),
 želeći urediti odnose između dviju zemalja u području socijalne sigurnosti,
 sporazumjele su se kako slijedi:

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

(1) U svrhu ovog Ugovora primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „Hrvatska“ – Republika Hrvatska
 „Ukrajina“ – Ukrajina;
- b) „državljanin“ – u odnosu na Hrvatsku: hrvatski državljanin
 – u odnosu na Ukrajinu _____
- c) „zakonodavstvo“ – zakoni i propisi koji se odnose na područje socijalne sigurnosti iz članka 2. stavka 1. ovoga Ugovora;
- d) „nadležno tijelo“ – u Hrvatskoj: ministarstvo nadležno za provedbu hrvatskog zakonodavstva iz članka 2. stavka 1. ovoga Ugovora;
 – u Ukrajini: _____
- e) „tijelo za vezu“ – tijelo ili ustanova sukladno Administrativnom sporazumu za provedbu ovoga Ugovora, nadležni za međusobnu komunikaciju između odgovarajućih tijela ili ustanova radi provedbe ovoga Ugovora;
- f) „nadležni nositelj“ – tijelo, odnosno ustanova nadležna za provedbu zakonodavstva iz članka 2. stavka 1. ovoga Ugovora;
- g) „osiguranik“ – osoba koja je osigurana ili je bila osigurana, prema zakonodavstvu iz članka 2. ovoga Ugovora;
- h) „član obitelji“ – osoba određena ili priznata kao takva, prema zakonodavstvu koje primjenjuje nadležno tijelo ;
- i) „razdoblje osiguranja“ – bilo koje razdoblje plaćenog doprinosa ili svako drugo razdoblje izjednačeno s razdobljem plaćenog doprinosa prema zakonodavstvu iz članka 2. stavka 1. ovoga Ugovora;
- j) „davanje“ – davanje u naravi ili novčano davanje;
- k) „davanje u naravi“ – zdravstvena zaštita i sva druga davanja, osim novčanih davanja;
- l) „novčano davanje“ – mirovina, novčana naknada i druga novčana davanja, uključujući dodatke, usklađivanja i povećanja prema zakonodavstvu iz članka 2. stavka 1. ovoga Ugovora;
- m) „prebivalište“ – mjesto u kojem osoba prebiva i u kojem je prijavljena u skladu s

odgovarajućim zakonodavstvom;

- n) „boravište” – privremeni boravak na državnom području jedne ugovorne stranke osobe koja ima prebivalište na državnom području druge ugovorne stranke.

(2) Svaki pojam koji nije određen u stavku 1. ovoga članka ima značenje koje mu pripada prema primjenjivom zakonodavstvu ugovornih stranaka.

Članak 2.

Materijalno područje primjene

(1) Ovaj se Ugovor primjenjuje na sljedeće zakonodavstvo:

(a) u odnosu na Hrvatsku:

1. na obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, koja obuhvaća osiguranje za slučaj majčinstva i osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti;
2. na obvezno mirovinsko osiguranje, koje obuhvaća i osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti;
3. na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti;
4. na doplatak za djecu.

(b) u odnosu na Ukrajinu:

(2) Ovaj Ugovor se također primjenjuje i na buduće zakonodavstvo kojim se mijenja, dopunjuje, objedinjuje ili zamjenjuje zakonodavstvo iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Neovisno o stavku 2. ovoga članka, ovaj Ugovor ne primjenjuje se na zakone ili propise kojima se postojeće zakonodavstvo jedne ugovorne stranke proširuje na nove kategorije korisnika, ako nadležno tijelo te ugovorne stranke pisano obavijesti nadležno tijelo druge ugovorne stranke, u roku od šest mjeseci od datuma stupanja na snagu takvih zakona ili propisa, da takvo proširenje Ugovora nije predviđeno.

Članak 3.

Osobno područje primjene

Ovaj se Ugovor primjenjuje na svaku osobu na koju se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo bilo koje ugovorne stranke te na uzdržavane i nadživjele članove obitelji takvih osoba u smislu primjenjivog zakonodavstva bilo koje ugovorne stranke.

Članak 4.

Jednakost u postupanju

Osim ako nije drukčije predviđeno u ovom Ugovorom, na sve osobe navedene u članku 3. koje imaju prebivalište na državnom području jedne ugovorne stranke, kod primjene zakonodavstva ugovorne stranke u vezi s pravom na davanja i isplatom davanja, primjenjuje se načelo jednakog postupanja kao da se radi o državljanima te ugovorne stranke. Ovo se odnosi i na uzdržavane i nadživjele osobe koje prebivaju na državnom području bilo koje ugovorne stranke u pogledu njihovih prava koja proizlaze od osoba navedenih u ovom članku.

Članak 5.

Izvoz davanja

(1) Davanja prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke ne mogu se umanjiti, izmijeniti, obustaviti, povući ili izvršiti zbog toga što korisnik ima prebivalište ili boravište na državnom području druge ugovorne stranke i davanja se isplaćuju na državnom području druge ugovorne stranke, osim ako u ovom Ugovoru nije drukčije određeno.

(2) Državljanima druge ugovorne stranke, koji prebivaju na državnom području treće države, davanja omogućena prema zakonodavstvu prve ugovorne stranke isplaćuju se pod istim uvjetima koji vrijede za državljane prve ugovorne stranke koji prebivaju na državnom području treće države.

(3) Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se na davanja po osnovi preostale radne sposobnosti i na najnižu mirovinu.

ODJELJAK II.

PRIMJENJIVO ZAKONODAVSTVO

Članak 6.

Opće odredbe

(1) Osim ako nije drukčije određeno ovim Ugovorom:

1. na osobe koje rade na državnom području jedne ugovorne stranke, u odnosu na to zaposlenje, primjenjuje se zakonodavstvo te ugovorne stranke, čak i ako prebivaju na državnom području druge ugovorne stranke ili ako njihov poslodavac ima sjedište na području druge ugovorne stranke;
2. na osobe koje su samozaposlene na državnom području jedne ugovorne stranke, u odnosu na tu djelatnost primjenjuje se zakonodavstvo te ugovorne stranke, čak i ako prebivaju na državnom području druge ugovorne stranke.

(2) Na osobe zaposlene u državnim i javnim službama, službene predstavnike i s njima izjednačene osobe primjenjuje se zakonodavstvo ugovorne stranke kojoj pripada institucija koja ih zapošljava.

Članak 7.

Izaslani radnici

Na osobu na koju se primjenjuje zakonodavstvo jedne ugovorne stranke, a koju je poslodavac uputio da obavlja djelatnost na državnom području druge ugovorne stranke i dalje će se primjenjivati, u odnosu na tu djelatnost, zakonodavstvo prve ugovorne stranke, pod uvjetom da očekivano trajanje takve djelatnosti ne prelazi 48 mjeseci, ako osoba zadrži svojstvo zaposlene osobe kod istog poslodavca. To se razdoblje može produžiti najviše do 60 mjeseci na temelju zahtjeva zaposlene osobe i poslodavca, a po prethodnom dogovoru nadležnih tijela ili nadležnih nositelja ugovornih stranaka.

Članak 8.

Osoblje međunarodnih prijevoznih poduzeća

(1) Na osobu koja je član putujućeg ili letačkog osoblja, zaposlenu kod međunarodnog prijevoznog poduzeća koje obavlja usluge međunarodnog prijevoza putnika ili stvari cestovnim, željezničkim, zračnim ili vodenim putevima, i koje ima svoje sjedište na državnom području jedne ugovorne stranke, primjenjuje se zakonodavstvo te ugovorne stranke.

(2) Bez obzira na stavak 1. ovoga članka, na osobu koja je zaposlena u podružnici ili stalnom predstavništvu poduzeća navedenog u stavku 1. ovoga članka, osnovanom na državnom području druge ugovorne stranke, primjenjuje se zakonodavstvo one ugovorne stranke na čijem državnom području je osnovana takva podružnica ili stalno predstavništvo.

Članak 9.

Pomorci

Na osobu koja je zaposlena na brodu koji plovi pod zastavom jedne od ugovornih stranaka, primjenjuje se zakonodavstvo ugovorne stranke pod čijom zastavom brod plovi.

Članak 10.

Diplomatsko i konzularno osoblje

(1) Za članove diplomatskih misija i konzularnih ureda te za privatno kućno osoblje u službi članova tih predstavništava, koji su izaslani na državno područje druge ugovorne stranke, primjenjuje se zakonodavstvo ugovorne stranke iz koje su izaslani.

(2) Na zaposlenike iz stavka 1. ovoga članka koji nisu izaslani, primjenjuje se zakonodavstvo ugovorne stranke na čijem su području zaposleni, Ako su oni državljani druge ugovorne stranke, mogu u roku od tri mjeseca nakon početka zaposlenja odabrati primjenu zakonodavstva druge ugovorne stranke.

Članak 11.

Iznimke

Nadležna tijela ili nadležni nositelji ugovornih stranaka se mogu, na zajednički zahtjev zaposlene osobe i njezinog/njegovog poslodavca ili na zahtjev samozaposlene osobe, dogovoriti da odobre iznimke od članaka 6. do 9. ovog Ugovora, u odnosu na određene osobe ili kategorije osoba.

Odjeljak III.

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

DAVANJA ZA BOLEST I MAJČINSTVO

Članak 12.

Zbrajanje razdoblja osiguranja

Razdoblja osiguranja, ostvarena prema zakonodavstvu obiju ugovornih stranaka, ako je to potrebno, zbrajaju se za stjecanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uvjetom da se ne poklapaju.

Članak 13.

Davanja u naravi

(1) Osoba koja ispunjava uvjete za pravo na davanje u naravi, prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke, ima pravo na zdravstvenu zaštitu od strane nositelja njezinog prebivališta ili boravišta, u opsegu, vrsti i načinu pružanja prema zakonodavstvu koje vrijedi za tog nositelja, kao da je kod njega osigurana, a u trajanju određenom zakonodavstvom koje vrijedi za nadležnog nositelja na čiji se teret zaštita pruža, pod uvjetom da:

1. ima prebivalište na državnom području druge ugovorne stranke, ili
2. ima boravište na državnom području druge ugovorne stranke na temelju članka 7. do 11. ovoga Ugovora, ili
3. njeno stanje, za vrijeme boravka na državnom području druge ugovorne stranke,

zahtijeva neodgodivo pružanje zdravstvene zaštite, pod uvjetom da osoba nije otišla u drugu ugovornu stranku radi liječenja.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na članove obitelji, krug kojih određuje nadležni nositelj.

Članak 14.

Novčana davanja

Novčana davanja u slučajevima iz članka 13. ovoga Ugovora odobrava nadležni nositelj, prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.

Članak 15.

Korisnici mirovina

(1) Na korisnika mirovine, ostvarene prema zakonodavstvu obiju ugovornih stranaka, primjenjuje se isključivo zakonodavstvo one ugovorne stranke na čijem državnom području korisnik ima prebivalište.

(2) Na korisnika mirovine, ostvarene prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke koji ima prebivalište na državnom području druge ugovorne stranke, primjenjuje se zakonodavstvo te ugovorne stranke i pružaju davanja u naravi, kao da je pravo na mirovinu ostvareno prema njenom zakonodavstvu, a na teret nadležnog nositelja.

(3) Korisnik mirovine iz stavka 2. ovoga članka, s prebivalištem na državnom području jedne ugovorne stranke, čije stanje za vrijeme boravka na državnom području nadležne ugovorne stranke zahtijeva neodgodivo pružanje davanja u naravi, ima pravo na ta davanja prema zakonodavstvu i na teret nadležnog nositelja.

(4) Odredbe stavaka 1. do 3. ovoga članka primjenjuju se i na članove obitelji korisnika mirovine, krug kojih određuje nadležni nositelj.

Članak 16.

Nositelj koji pruža davanja u naravi prema prebivalištu ili boravištu osobe

U slučaju iz članka 13. i članka 15. ovoga Ugovora davanja u naravi pruža:

- (a) u Hrvatskoj: mjesno nadležna organizacijska jedinica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- (b) u Ukrajini:

Članak 17.

Naknada troškova

(1) Nadležni nositelj nadoknađuje troškove nositelju koji je pružio davanja u skladu s člankom 13. i člankom 15. stavcima 2. i 4. ovoga Ugovora, osim administrativnih troškova.

(2) Tijela za vezu ugovornih stranaka mogu, umjesto pojedinačnog obračuna troškova, dogovoriti da se za određene skupine slučajeva obavlja paušalni obračun i naknada nastalih troškova.

Poglavlje 2.

NESREĆA NA POSLU I PROFESIONALNA BOLEST

Članak 18.

Davanja u naravi

(1) Osoba koja na osnovi nesreće na poslu ili profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvenu zaštitu prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke, a ima prebivalište ili boravište na državnom području druge ugovorne stranke, koristi tu zaštitu na teret nadležnog nositelja, od nositelja na čijem državnom području ima prebivalište ili boravište, prema zakonodavstvu koje taj nositelj primjenjuje, kao da je kod njega osigurana.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka zdravstvenu zaštitu pruža:

(a) u Hrvatskoj: mjesno nadležna organizacijska jedinica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje;

(b) u Ukrajini:

(3) Na naknadu troškova, nastalih prema stavku 1. ovoga članka, primjenjuju se odredbe članka 17. ovoga Ugovora.

Članak 19.

Profesionalne bolesti

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke, uvjetovano time da je bolest prvi put liječnički utvrđena na području te ugovorne stranke, smatra se da je taj uvjet ispunjen, ako je ta bolest prvi put utvrđena na području druge ugovorne stranke.

(2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke, uvjetovano time da je obavljanje djelatnosti koja može izazvati tu bolest, trajalo određeno vrijeme, nadležni nositelj te ugovorne stranke, ako je potrebno, uzima u obzir i vrijeme obavljanja takve djelatnosti, u skladu s zakonodavstvom druge ugovorne stranke.

Članak 20.

Novčana davanja

(1) Novčano davanje za slučaj nesreće na poslu ili profesionalne bolesti odobrava, prema svojim zakonodavstvima, nositelj one ugovorne stranke na čijem državnom području je nastala nesreća na poslu, odnosno posljednji put obavljana djelatnost koja može izazvati tu profesionalnu bolest.

(2) Ako osoba, koja je na osnovu profesionalne bolesti primala ili prima novčano davanje na teret nositelja jedne ugovorne stranke, zbog pogoršanja bolesti uzrokovane obavljanjem djelatnosti koja, prema zakonodavstvima druge ugovorne stranke može izazvati profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nositelju druge ugovorne stranke, nositelj prve ugovorne stranke i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje, prema svojim zakonodavstvima. Nositelj druge ugovorne stranke odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi, na osnovi nastupanja te bolesti, pripadalo, prema njegovom zakonodavstvu.

Poglavlje 3.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Članak 21.

Zbrajanje razdoblja osiguranja

(1) Ako osiguranik ne ispunjava uvjete za stjecanje prava na davanje u novcu, predviđene zakonodavstvom jedne ugovorne stranke, isključivo na osnovi razdoblja osiguranja navršenih prema zakonodavstvu te ugovorne stranke, nadležni će nositelj uzeti u obzir razdoblja osiguranja navršena u drugoj ugovornoj stranci, kao da su navršena prema zakonodavstvu prve ugovorne stranke, pod uvjetom da se razdoblja ne preklapaju.

(2) Ako zakonodavstvo jedne ugovorne stranke uvjetuje pravo na određeno davanje u novcu postojanjem razdoblja osiguranja navršenih u okviru određenog zanimanja, samo razdoblja osiguranja koja su navršena ili priznata prema zakonodavstvu druge ugovorne stranke kao istovjetna razdobljima osiguranja navršenim obavljanjem istog zanimanja zbrajaju se u svrhu stjecanja prava na takve mirovine.

(3) Ako osiguranik ne ispunjava uvjete za stjecanje prava na davanje prema odredbama stavka 1. i stavka 2. ovoga članka, ugovorne stranke uzet će u obzir i razdoblja osiguranja navršena u trećoj državi s kojom su obje ugovorne stranke vezane odvojenim ugovorima u području socijalne

sigurnosti i u kojima se predviđa zbrajanje razdoblja osiguranja. Ako je samo jedna ugovorna stranka povezana ugovorom s trećom državom, tada ta ugovorna stranka uzima u obzir i razdoblja osiguranja ostvarena u trećoj državi, ako ugovorom s tom trećom državom nije drukčije određeno.

Članak 22.

Razdoblje osiguranja kraće od 12 mjeseci

(1) Ako je ukupno razdoblje osiguranja koje je navršeno prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke kraće od 12 mjeseci, ne priznaje se pravo na davanje prema zakonodavstvu te ugovorne stranke. Međutim, navedeno se ne primjenjuje ako postoji pravo na davanje samo temeljem tog razdoblja osiguranja.

(2) Neovisno o stavku 1. ovoga članka, nadležni nositelj druge ugovorne stranke uzima u obzir razdoblja osiguranja iz stavka 1. ovoga članka u svrhu stjecanja prava na davanje prema zakonodavstvu te ugovorne stranke, kao da su ta razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu te ugovorne stranke.

Članak 23.

Određivanje davanja

Ako, prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke, postoji pravo na davanje i bez primjene članka 21. ovoga Ugovora, nadležni nositelj te ugovorne stranke utvrđuje davanje isključivo na osnovi razdoblja osiguranja koji se uzima u obzir prema tom zakonodavstvu te ugovorne stranke.

Članak 24.

Posebne odredbe koje se odnose na Hrvatsku

(1) Ako osoba ispunjava uvjete za stjecanje prava na davanje prema hrvatskom zakonodavstvu bez primjene članka 21. ovoga Ugovora, nadležni nositelj Hrvatske određuje iznos davanja isključivo prema hrvatskim razdobljima osiguranja.

(2) Ako osoba ispunjava uvjete za stjecanje davanja prema hrvatskom zakonodavstvu samo primjenom odredbe o zbrajanju sadržane u članku 21. ovoga Ugovora, nadležni nositelj Hrvatske određuje iznos davanja sukladno hrvatskom zakonodavstvu.

(3) Ako bi iznos davanja prema hrvatskom zakonodavstvu bio povoljniji za korisnika ili ako se iznos ne može odrediti sukladno stavku 2. ovoga članka, nadležni nositelj Hrvatske određuje iznos na sljedeći način:

a) nadležni nositelj prvo izračunava teoretsku svotu mirovine na koju bi podnositelj zahtjeva imao pravo da su sva razdoblja osiguranja navršena prema hrvatskom zakonodavstvu;

b) na temelju teoretske svote iz podstavka a) ovoga stavka izračunava se stvarna svota davanja koje se isplaćuje razmjerno trajanju razdoblja osiguranja navršenih prema hrvatskom zakonodavstvu i zbrojenim razdobljima osiguranja. Međutim, ako su zbrojena razdoblja osiguranja duža od najdužega razdoblja osiguranja propisanog hrvatskim zakonodavstvom za izračunavanje najviše svote davanja, nadležni nositelj utvrđuje stvarnu svotu davanja u odnosu na najduže razdoblje osiguranja;

c) za izračun davanja nadležni nositelj uzima u obzir ostvarenu zaradu, odnosno osnovicu osiguranja isključivo prema hrvatskom zakonodavstvu.

(4) Ako je mirovinsko davanje priznato isključivo primjenom članka 21. stavka 3. ovoga Ugovora, razdoblja osiguranja navršena sukladno zakonodavstvu treće države na koje se poziva u tom stavku uzet će se u obzir radi primjene stavka 3. ovog članka.

Članak 25.

Posebne odredbe koje se odnose na Ukrajinu

Poglavlje 4.

NEZAPOSLENOST

Članak 26.

Zbrajanje razdoblja osiguranja

(1) Razdoblje osiguranja, ostvareno prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposlena osoba u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje prije podnošenja zahtjeva za to davanje bila osigurana za slučaj nezaposlenosti najmanje toliko mjeseci koliko je predviđeno prema njenim pravnim propisima.

(2) Uvjet minimalnog razdoblja osiguranja iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na nezaposlenu osobu čije je zaposlenje bilo predviđeno na duže vrijeme, ali je bez njene volje ili krivnje ranije prekinuto.

(3) Trajanje primanja naknade smanjuje se za razdoblje za koje je nezaposlena osoba u drugoj državi ugovornici, unutar posljednjih 12 mjeseci, prije dana podnošenja zahtjeva, već primala novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

Poglavlje 5.

DOPLATAK ZA DJECU

Članak 27.

Ispunjenje uvjeta za doplatak za djecu

Ako su, prema zakonodavstvu svake od ugovornih stranaka, ispunjeni uvjeti za doplatak za djecu u svakoj od ugovornih stranaka, davanja se isplaćuju prema zakonodavstvu ugovorne stranke određenog temeljem prebivališta djece.

ODJELJAK IV.

ADMINISTRATIVNE I RAZNE ODREDBE

Članak 28.

Administrativni sporazum

(1) Nadležna tijela ugovornih stranaka sklapaju Administrativni sporazum kojim se utvrđuju mjere potrebne za provedbu ovoga Ugovora.

(2) Administrativnim sporazumom određena su tijela za vezu i nadležni nositelji ugovornih stranaka.

Članak 29.

Razmjena obavijesti i uzajamna pomoć

(1) Nadležna tijela, nadležni nositelji i tijela za vezu obiju ugovornih stranaka surađuju na sljedeći način:

(a) uzajamno obavješćujući jedna druge, u mjeri koju zakonodavstvo koje primjenjuju to dopušta, o svim informacijama potrebnim za provedbu ovoga Ugovora;

(b) uzajamnim pružanjem usluga i pomoći u odnosu na utvrđivanje prava i isplatu svih davanja prema ovom Ugovoru ili prema zakonodavstvu koje se primjenjuje temeljem ovog Ugovora, kao da se radi o primjeni vlastitog nacionalnog zakonodavstva;

(c) obavještavanjem jedna druge o mjerama poduzetim radi provedbe ovoga Ugovora ili o promjenama u njihovom nacionalnom zakonodavstvu, ako te promjene utječu na provedbu ovoga Ugovora.

(2) Usluge i pomoć iz stavka 1. podstavka (b) ovoga članka pružaju se bez naknade.

Članak 30.

Zaštita podataka

(1) Osobne podatke koje nadležno tijelo, nadležni nositelj ili tijelo za vezu jedne ugovorne strane dostavlja, u skladu s ovim Ugovorom, nadležnom tijelu, nadležnom nositelju ili tijelu za vezu druge ugovorne stranke, povjerljivi su i mogu se koristiti samo radi provedbe ovoga Ugovora i zakonodavstva koje se primjenjuje temeljem ovog Ugovora, osim ako njihovo objavljivanje nije određeno prema zakonodavstvu odnosne ugovorne stranke.

(2) Bez obzira na zakonodavstvo ili upravnu praksu jedne ugovorne stranke, ni jedan podatak kojeg je ta ugovorna stranka primila od druge ugovorne stranke ne smije se dostaviti ili objelodaniti trećoj državi ili bilo kojoj drugoj organizaciji na državnom području jedne ugovorne stranke, bez prethodne pisane suglasnosti te druge ugovorne stranke.

Članak 31.

Izuzeće od plaćanja pristojbi i ovjera dokumenata

(1) Ako zakonodavstvo jedne ugovorne stranke predviđa da su bilo koji dokumenti ili potvrde koji se podnose nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju te ugovorne stranke u cijelosti ili djelomično izuzeti od plaćanja pristojbi ili troškova, uključujući konzularne pristojbe i administrativne troškove, navedeno izuzeće također se primjenjuje na odgovarajuće dokumente ili potvrde koji se podnose nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju druge ugovorne stranke radi primjene ovoga Ugovora ili zakonodavstva druge ugovorne stranke.

(2) Dokumenti ili potvrde koje izdaje nadležno tijelo ili nadležni nositelj bilo koje ugovorne stranke radi primjene ovog Ugovora ili zakonodavstva druge ugovorne stranke, izuzimaju se od obveze ovjeravanja od strane diplomatskih ili konzularnih tijela ili od bilo kakvih drugih sličnih formalnosti.

(3) Preslike dokumenata ili potvrda koje je nadležno tijelo ili nadležni nositelj jedne ugovorne strane ovjerila kao vjerne i točne preslike, prihvaćaju se kao vjerne i točne preslike nadležnog tijela ili nadležnog nositelja druge ugovorne stranke, bez daljnjeg ovjeravanja.

Članak 32.

Jezik komuniciranja

(1) Nadležna tijela, nadležni nositelji i tijela za vezu ugovornih stranaka mogu izravno komunicirati jedni s drugima u provedbi ovog Ugovora na bilo kojem službenom jeziku bilo koje ugovorne stranke ili na engleskom jeziku.

(2) Zahtjev ili dokument ne može biti odbijen samo iz razloga što je sastavljen na službenom jeziku druge ugovorne stranke.

Članak 33.

Podnošenje zahtjeva, obavijesti ili žalbi

(1) Svaki zahtjev, obavijest ili žalba u vezi s određivanjem ili isplatom davanja prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke koji su, sukladno tom zakonodavstvu, u propisanom roku trebali biti predani nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju te ugovorne stranke, a u istom su roku predani nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju druge ugovorne stranke, smatraju se predanima na vrijeme nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju prve ugovorne stranke.

(2) Ako, nakon stupanja na snagu ovoga Ugovora, osoba podnese pisani zahtjev za davanja nadležnom nositelju ugovorne stranke prema zakonodavstvu te ugovorne stranke, smatrat će se da je podnijela zahtjev za odgovarajuće davanje prema zakonodavstvu druge ugovorne stranke, pod uvjetom da ta osoba obavijesti nadležnog nositelja prve ugovorne stranke da su razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu druge ugovorne stranke. Međutim, gore navedeno ne primjenjuje se ako osoba izričito zatraži da se zahtjev ograniči na davanja prema zakonodavstvu prve ugovorne stranke.

(3) U svim slučajevima na koje se odnosi stavak 1. ili 2. ovoga članka, nadležno tijelo ili nadležni nositelj kojima su zahtjev, obavijest ili žalba podneseni, obvezni su naznačiti datum primitka dokumenta i neodgodivo proslijediti taj zahtjev, obavijest ili žalbu nadležnom tijelu ili nadležnom nositelju druge ugovorne stranke.

Članak 34.

Isplata davanja

(1) Nadležni nositelj ugovorne stranke koji je odgovoran za isplatu davanja sukladno ovom Ugovoru, izvršava svoju obvezu, s oslobađajućim učinkom, isplatom novčanih davanja korisnicima u svojoj nacionalnoj valuti.

(2) Ako korisnik davanja prebiva na državnom području druge ugovorne stranke, davanje navedeno u stavku 1. ovoga članka, na zahtjev korisnika davanja, isplaćuje se u konvertibilnoj valuti.

(3) Isplate između nadležnih nositelja ugovornih stranaka obavljaju se u konvertibilnoj valuti.

(4) Preračun davanja u valutu druge ugovorne stranke obavlja se prema srednjem tečaju središnje banke na datum doznake davanja isplatnom tijelu, radi isplate u drugu ugovornu stranku.

(5) Davanja koja se isplaćuju korisnicima oslobođena su svih odbitaka za administrativne troškove koji mogu nastati pri isplati davanja.

Članak 35.**Povrat nepripadajućih isplata**

- (1) Nadležni nositelj jedne ugovorne stranke koji je isplatio davanje u svoti većoj od one koja korisniku pripada, može od nadležnog nositelja druge ugovorne stranke zatražiti da oduzme preplaćenu svotu od zaostalih svota davanja koja treba isplatiti korisniku.
- (2) Preplaćene svote iz stavka 1. ovoga članka izravno se isplaćuju nadležnoj ustanovi koja je zatražila njihovo zadržavanje.

Članak 36.**Rješavanje sporova**

- (1) Svaki spor koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ovog Ugovora rješava se, u mjeri u kojoj je to moguće, konzultacijama između nadležnih tijela ugovornih stranaka.
- (2) Ako nadležna tijela nisu u mogućnosti riješiti takve sporove prema stavku 1. ovoga članka, ugovorne stranke ih nastoje riješiti pregovorima diplomatskim putem.

ODJELJAK V.**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 37.****Prijelazne odredbe**

- (1) Ovim Ugovorom se ne utvrđuje nikakvo pravo na davanja za bilo koje razdoblje navršeno prije datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora.
- (2) Sva razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu jedne ugovorne stranke prije datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora, uzimaju se u obzir u svrhu stjecanja prava na davanje na temelju ovoga Ugovora.
- (3) Odluke kojima se utvrđuju prava na davanja, koja su nastala prije datuma stupanja na snagu ovog Ugovora, ne utječu na prava koja proizlaze iz njega.
- (4) Davanja pripadajuća isključivo prema ovom Ugovoru bit će priznata na zahtjev zainteresirane osobe u skladu s odredbama ovoga Ugovora, s datumom ostvarivanja prava od datuma stupanja na snagu ovoga Ugovora, osim ako su ona već ranije bila iskorištena u obliku jednokratne isplate.

Članak 38.

Stupanje na snagu

Ovaj Ugovor stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon datuma primitka posljednje pisane obavijesti kojom ugovorne stranke obavješćuju jedna drugu, diplomatskim putem, o okončanju njihovih unutarnjih pravnih postupaka potrebnih za stupanje na snagu ovog Ugovor.

Članak 39.

Trajanje i prestanak

(1) Ovaj Ugovor ostaje na snazi neodređeno vrijeme.

(2) Ovaj Ugovor može okončati svaka ugovorna stranka dostavom pisane obavijesti o njegovom okončanju drugoj ugovornoj stranci. U tom slučaju, Ugovor prestaje biti na snazi posljednjeg dana dvanaestog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je druga ugovorna stranka primila obavijest.

(3) Ako se ovaj Ugovor okonča u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, on nastavlja proizvoditi učinak u odnosu na bilo koju osobu koja:

(a) na datum okončanja ovoga Ugovora prima davanja ili

(b) je prije isteka razdoblja iz stavka 2. ovoga članka podnijela zahtjev za davanja te bi imala pravo na njih.

U POTVRDU TOGA, niže potpisani, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Ugovor.

SASTAVLJENO u _____ dana _____, u dva izvornika, na hrvatskom, ukrajinskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

ZA UKRAJINU